

Aprilie 2014, Publicația bilunară: "Q Magazine"

Interviu acordat de **George Cristian Maior, directorul Serviciului Român de Informații**

Titlul: "**Ambasadorul Intelligence**"

Semnat: **Floriana Jucan**

Preluare din ediția electronică:

"Serviciile de informații ale unei țări sunt coloana ei vertebrală și adesea sunt chemate să facă istorie și apoi să o ascundă. George Cristian Maior, directorul Serviciului Român de Informații, într-un interviu pentru Q Magazine, despre ceea ce poate fi spus acum. Pentru restul, așteptăm declassificarea istorică.

Care este proiectul național pe care l-a mai avut România după intrarea în NATO și în Uniunea Europeană?

Intrarea în NATO și în Uniunea Europeană, într-adevăr, definesc coordonatele unui proiect național început încă din perioada interbelică în visul și idealul unui om de stat precum Titulescu, adică integrarea României într-un sistem de securitate colectivă în care să-și afirme în mod natural posibilitățile de exprimare politică, economică, culturală și geopolitică. și un sistem care să asigure securitatea statului și a cetățenilor săi în fața pericolelor care întotdeauna vor pândi civilizația în această zonă a Europei. Proiectul continuă. El este legat de definirea noastră mai puternică în aceste organizații, de dezvoltarea noastră, de prosperitatea care poate fi asigurată prin propria noastră forță și capacitatea de a ne manifesta în aceste organizații. Adesea încercăm să inventăm lucruri care, de fapt, sunt predefinite foarte bine în structura evoluției noastre.

Dar concret, un target, după aceste două obiective atinse, a mai avut România în ultimii 10 ani?

În mod concret noi trebuie să ajungem la acel nivel de prosperitate care să elimine decalajele față de alte state din Uniunea Europeană, să fie în consonanță cu ponderea noastră demografic-teritorială în cadrul Uniunii Europene. Deci, "prosperitate" este cuvântul-cheie. Un nivel de securitate bun pentru cetățenii săi și un nivel de proiecție a forței economice, geopolitice, chiar intelectuale a României în cadrul acestor organizații și dincolo de granițele estice ale sale. Aceasta este direcția strategică pe care trebuie și pe care, de fapt, ne-am asumat-o cu toate sincopile ei, cu toate cele pe care le-am avut de plătit, tot din cauza unor vulnerabilități interne, crize economice etc.

Există un român care a catalizat țara în jurul lui în ultimii ani?

Pentru mine personal, și asta se referă și la viitor, echipele contează, echipele care conduc strategic, de la șeful statului, bineînțeles, premier, miniștri în funcții-cheie, elite politice, elite culturale. Aici este o chestiune la care trebuie să reflectăm mai serios. Nu cred în oamenii providențiali. E o lume post-modernă în care, repet, contribuția unei echipe este importantă.

Relația cu SUA este simetrică

Palmerston spunea că națiunile nu au prieteni și aliați permanenți, ci doar interese permanente. Astfel încât aș vrea să ieșim din paradigma "parteneriatului strategic" cu SUA și să vă întreb care este interesul nostru major față de SUA? Ce au făcut SUA pentru România, în ultimii zece ani? Vă reamintesc că SUA se situează pe locul 12 al investițiilor străine în țara noastră, că nu ni s-au ridicat vizele în tot acest timp, că nu există numit un ambasador de mai mult de un an, în timp ce România a pus la dispoziția SUA TOT ce ni s-a cerut politic, militar, economic.

Este interesant ceea ce spuneți, dar la fel de bine am putea spune că gradul acesta de confort, din punct de vedere al securității statului, oferit de parteneriatul cu SUA, și pe care îl vedem astăzi într-o lumină și mai clară datorită evenimentelor regionale, este un lucru extraordinar de important pentru evoluția țării, pentru siguranța și securitatea sa. Din punct de vedere economic, a existat o evoluție. Sunt firme mari, chiar cu caracter strategic, care au investit în România, n-am să dau nume, dar leștiți. și evoluțiile în ceea ce privește resursele la Marea Neagră, odată cu venirea acestor mari companii americane, cred că vor asigura pentru viitor și o dimensiune economică mult mai substanțială a acestui parteneriat. Apoi, putem vorbi de scutul antirachetă, care este o dezvoltare strategică majoră în ceea ce privește o dimensiune mai aparte a securității statului. Iar în privința vizelor, fiți convinsă că acest lucru se va rezolva în următorii trei ani.

Datorită impunerii Uniunii Europene!

Intr-adevăr, și acest fapt este important. Relația dintre UE și SUA are și dimensiunea acesta de a putea dialoga și chiar de a impune anumite lucruri care sunt naturale între doi parteneri, între doi aliați strategici.

Puteau Statele Unite să facă mai mult pentru România?

Eu cred că este o relație simetrică, în ciuda a ceea ce încearcă unii să demonstreze. Este adevărat, și noi am oferit multe, dar în conformitate și cu o definiție a interesului nostru național. și dacă vorbeați de Palmerston, să știți că vechiul dicton, care a definit într-adevăr politica ancestrală a Marii Britanii, s-a schimbat foarte mult în ultimele decenii. Chiar un prim-ministru ca Tony Blair spunea despre acest dicton că nu mai este valabil. Este și puțină retorică. într-o lume de tipul acesta, cu alianțe naturale, cred că putem să privim lucrurile și dintr-o altă perspectivă.

'Lumea intelligence-ului și lumea deciziei sunt și rămân, pe bună dreptate, două lumi distincte.'

Prea preocupați de interesul multinațional, nu cumva l-am neglijat pe cel național? Nu era mai confortabil pentru siguranța și securitatea noastră națională o relație diplomatică mai bună cu Rusia?

Tocmai aici este cheia problemei. Am mai spus-o și o repet: o relație cu Rusia trebuie să se manifeste în termeni simetrici, în termeni de egalitate. Putem obține acest tip de relație într-un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat și prin forța dată de apartenența noastră la NATO, UE, prin parteneriatul strategic cu SUA. Când este vorba de interesul național trebuie să știm să profităm de orice fel de relație, dincolo de aspecte ideologice mai mult sau mai puțin pregnante, și să încercăm să fim pragmatici. Dar acest lucru nu

se poate realiza decât printr-o diplomatie inteligentă și printr-o expresie de proiectare de forță economică și geopolitică a statului care încă ne lipsește.

Care este relația SRI cu FSB (Serviciul Secret al Federației Ruse - n.r.) și cu SVR (Serviciul Rus de Informații Externe - n.r.)? Colaborați la fel de bine precum o faceți cu alte servicii de informații?

Este destul de rece și acest fapt se datorează și cauzelor pe care le-am menționat. Evident, în cazul în care există informații care ar putea periclita securitatea ambelor state (mă refer, de exemplu, la terorism), care afectează cetățeni, state, noi suntem dispuși oricând la schimb de informații cu FSB sau cu SVR, fără să mai luăm în calcul o dimensiune politică.

Si ei?

Cred că este și în interesul lor să facă acest lucru pentru că, vedeți, situațiile sunt adesea volatile în acest domeniu și, odată ce deții o informație și nu o transmiți pentru un alt stat, lucrurile acestea vor ieși la iveală. și reciprocitatea în acest domeniu este foarte importantă.

Simțiți un interes major ar FSB-ului pentru România, la nivelul comunității de informații?

Da, mai ales din partea serviciilor de informații externe ale Rusiei. Evident, există o luptă nevăzută de încercare. Fiecare are acest interes - de a purta această luptă, de a culege informații care sunt importante pentru propria securitate națională. Adesea, noi contracarăm bine și eficient. Nu se discută mult despre aceste lucruri. și noi avem aceleași interese - de a culege informații pentru securitatea și interesele României. Aici, lucrurile sunt clare, au fost încă de la început.

Documentul declasificat 'Orientarea Politică Fundamentală în Domeniul Securității Naționale a SUA-1956' stabilea între liniile esențiale o strategie de schimbare a regimurilor blocului sovietic prin diferite măsuri. Practic, SUA își propuneau să exploateze vulnerabilitățile din țările aflate sub tutela Moscovei și conturarea unei alternative occidentale, vestice, care promova, e drept, și interesele SUA, dar și libertățile fundamentale ale omului. Putem spune că SUA sunt autorul moral al căderii comunismului în această parte a lumii? Datorează România parcursul ei democratic Statelor Unite?

Eu cred că da. Aceasta este, clar, o cauză. Pe de altă parte, sunt și multe alte cauze legate de propria închistare internă a sistemului comunist - de propria incapacitate de a se dezvolta din punct de vedere economic, din faptul că refuză, într-un fel, globalizarea care deja devenea un factor emergent și în anii 1950 și 1960 prin dezvoltarea tehnologiei, a comunicațiilor. Refuzul acesta a dus la o sufocare a sistemului și a statului și la o implozie a sa, în final - lucru care s-a întâmplat, de fapt, și cu Ceaușescu și cu statul său.

26 de militari morți în Afganistan și Irak. Memoria lor, familiile acestora și toți ceilalți soldați care participă în taberele de operațiuni din Irak și Afganistan meritau un mesaj

public din partea președintelui american la 10 ani de la intrarea României în NATO, și nu unul din partea adjunctului secretarului de stat?

Putem discuta nuanțe diplomatice. Eu cred că au existat momente când președintele Americii a vizitat în spital militari români răniți pe aceste fronturi și a fost un gest preluat masiv de media internațională.

Extinderea tipologiei amenințărilor, cu precădere către zona cyber, a rezultat în apariția puterii digitale. Interesant este faptul că această putere nu mai este arogată oamenilor cu decizie sau celor care dețin pârghii economice puternice, ci este accesibilă oricui are skills-urile necesare dobândirii ei. De pildă, am asistat în ultimii ani la revolte (Egipt, Tunisia sau Turcia - iar acestea sunt doar câteva exemple) instrumentate cu ajutorul rețelelor de socializare de tipul Facebook sau Twitter. În această lumină, acestea devin o armă foarte puternică în mâinile mulțimii. Cum gestionăm astfel de fenomene?

Sunt un element de putere nouă, imposibil de controlat de către mecanisme clasice statale și valențele pozitive din această perspectivă sunt clare, precum și cele negative legate de amenințarea cyber. Este evident că în definiția nouă a puterii, elementul cyber, elementul legat de internet devine din ce în ce mai pregnant.

Mediul de securitate a evoluat, informația a devenit globală - Big Data. Este mai dificilă, în prezent, realizarea unor predicții, prognoze, dat fiind volumul mare de informații?

Da, și cine mai lucrează pe ideea de prognoză și predicție bazată pe o cunoaștere absolută, totală, greșește. Se lucrează mai mult pe probabilități și posibilități, pe scenarii. Informația este, într-adevăr, masivă. Ea trebuie căutată în esențialul său de către servicii, curge cu viteză, se perimează repede. Toate aceste lucruri schimbă paradigmele din acest domeniu.

Limbile critice pentru misiunile comunității de intelligence au devenit chineza, araba, hindi, farsi și turca.

Recent, în dezbateră publică, mai ales printr-o polemică

guvernamentală-prezidențială, s-a făcut vorbire despre vulnerabilizarea securității naționale prin încredințarea unor segmente de informatizare către firma Huawei din China, suspectată de mai multe state de spionaj. Președintele Traian Băsescu recomanda chiar să ne îndreptăm cu această "încredințare" către firme americane. Suntem amenințați de colaborarea noastră cu China? Suntem mai safe cu firmele americane? De ce nu cu o firmă românească? Ați fost consultat în privința semnării cu aceasta? Am văzut că ați declarat anterior că nu.

Nu am fost consultați. Pe de altă parte, fiți convinsă că avem mecanisme suficiente de autoprotecție, inclusiv în definiția a ceea ce înseamnă infrastructură critică în acest domeniu sensibil al comunicațiilor. Nu mi-aș face o problemă din acest punct de vedere.

Există multe cazuri care nu ajung în presă din cauza legislației restrictive referitoare la terorism, de exemplu, câteva încercări de a deraia trenurile rapide în Japonia (Shinkansen), care sunt complet computerizate, sau unele cazuri de penetrare criminală

în rețele de control al traficului aerian. Cât de pregătite sunt structurile de securitate din România să facă față unor astfel de pericole, mai cu seamă la adresa infrastructurilor critice? Care este reziliența acestora?

Am avut deja mai multe atacuri pe infrastructuri critice. Mă pot referi la atacuri asupra Ministerului de Externe sau asupra unor agenții în domeniul resurselor naturale și s-a dovedit că am fost pregătiți.

Stim cine ne-a atacat?

Stim, dar este un domeniu în care este greu de dovedit și de probat public. În schimb, acest lucru se discută la nivelul comunicării secrete între serviciile de informații. Pe de altă parte, știm că este un domeniu în care nu poți să oferi un baraj defensiv total. Ne așteptăm și la surprize negative din acest punct de vedere, așa cum orice stat se poate aștepta.

Nu este încurajator!

Dar este realist! și dacă încercăm să ne mințim, nu cred că vom contribui cu ceva la o mai mare prudență și precauție în acest domeniu - necesare, de altfel.

Trei din primii 10 hackeri ai lumii sunt români. Cum îi recuperați de partea cauzei bune?

Eu știu că este apetisant să lucrezi în serviciu pe această dimensiune și, întotdeauna, așa cum în religie au existat convertiri, și aici oamenii cu viziune, cu o doză mare de patriotism, se pot converti.

Există rată de succes?

Da, pot să spun că este destul de mulțumitoare.

Serviciile de informații pot răsturna un regim politic

Să mutăm discuția din 'virtual' în real! A fost sau nu o greșeală publicarea Dosarelor de Securitate? Nu s-a creat sentimentul că mâine, dacă se schimbă conducerea Serviciului, pot fi publicate - pe surse - dosarele adversarilor politici ai Puterii? Prin publicarea atâtor dosare nu s-a vulnerabilizat o întreagă rețea pe care Securitatea a clădit-o în ani și care putea fi utilizată și ulterior? N-ați indus sentimentul de frică în a colabora cu serviciul de informații al țării?

Dimpotrivă. Să știți că nu există nicio problemă din acest punct de vedere. Când vorbim de Securitate, vorbim, în esență, de o organizație ideologică, deci nu despre o organizație de informații în sens clasic pentru că și registrul de acțiune și slujirea unui sistem predefinit din punct de vedere politic sunt în antiteză cu ideea de serviciu de informații. Este opinia mea și am mai spus-o. Că au fost oameni valoroși și profesioniști care au lucrat în această structură, este adevărat. Aici vorbim de indivizi, nu vorbim de un sistem, iar publicarea acestor dosare cred că a fost absolut necesară pentru a înțelege greșelile trecutului nostru care au costat și viața în sens fizic, dar și viața profesională, visele a milioane de români. Nu regret niciun moment această declasificare

în registrul legal din România, așa cum au procedat și alte state. Pe de altă parte, vorbești de riscul declasificării în registrul a ceea ce facem noi. După decenii, evident că vor urma declasificări, cum se fac și în America, cum se fac și în Marea Britanie. Este și un fapt important pentru istoria națională. Mă amuz de pe acum în privința multor persoane care se întreabă acum ce face SRI, de exemplu, pentru securitatea națională și internațională?! Să vedem cum vor comenta atunci!

Securitatea avea o rețea informativă extraordinară, în toate țările importante, recrutată mai ales din rândul studenților străini care veneau în România. Un fost ofițer îmi spunea de curând că "știam ce gândește toată planeta" despre noi și că țara noastră avea informatori inclusiv la cele mai înalte niveluri, între miniștri și persoane de influență în diferite state. Cât din acea rețea s-a mai păstrat în zilele noastre?

Este patetic ce spunea și neadevărat. Și dacă ar fi fost așa, la ce ne-a folosit? Haideți să ne întrebăm: cum a folosit acest fapt pentru securitatea națională, pentru securitatea cetățenilor, evoluția lor, prosperitatea lor? Nimic nu s-a întâmplat pozitiv.

'Blogurile sunt instrumente prin care realitatea se modifică sau, mai bine zis, prin care prind viață noi percepții asupra realității care influențează în mod direct deciziile de politică internă sau externă ale statelor. Într-un astfel de spațiu, serviciile de informații nu mai sunt singurele posesoare și gestionare ale unor cantități mari de informații de securitate.'

Da, dar asta nu din vina Securității, ci a regimului politic decident.

Dacă Securitatea era într-adevăr o forță pozitivă pentru stat, ar fi doborât acel regim. Nu a făcut-o, dimpotrivă.

Deci Serviciile Secrete pot doborî un regim politic?

Istoria arată acest fapt. Dacă sunt create anumite condiții. Dar nu a făcut-o. Mai mult, eu cred că a creat o ceață informativă pentru a se prezerva, în care realitățile acestea ale lumii contemporane fie erau ascunse, fie nu erau înțelese chiar de Securitate, astfel încât Ceaușescu trăia într-un vid de cunoaștere, care spre final l-a și costat, de altfel, poziția și viața.

George Maior a preluat conducerea SRI când avea doar 40 de ani și a devenit cel mai longeviv director al acestei instituții. Anterior, ca secretar de stat în MAPN, a coordonat aderarea noastră la NATO. Diplomat de carieră și având preocupări academice, Maior a pledat pentru o diplomatie a intelligence-ului, punând SRI-ul, în mandatul său, pe harta celor mai importante servicii din comunitatea internațională de informații.

Știți că între serviciile de informații nu există prietenii și că în ciuda unor prevederi ale Pactului de la Varșovia care interziceau spionarea reciprocă între membrii semnatori, nicio secundă nu am abandonat atunci operațiunile de recrutare chiar și între Serviciile statelor semnatare. Le-ați continuat și ulterior?

Haideți să lăsăm arhivele să vorbească în viitor. Într-adevăr, au existat și anumite elemente de prezervare a intereselor noastre în cadrul Pactului prin acțiuni contra unora dintre aliați. Dar și aici se exacerbează mult, inclusiv în ceea ce privește celebra unitate

anti KGB, care spre final, în mare parte desfășura o muncă foarte lejeră de monitorizare a propriei conduceri politice în sprijinul conducătorului suprem al statului.

Ați furnizat decidenților informații care au rămas fără ecou la nivelul deciziilor?

Nu întotdeauna o informație presupune și o decizie. Mă bucură că multe dintre ele au fost folosite fie de Guvern, fie de Președinție sau de alte instituții ale statului. Întotdeauna va exista un decalaj între ceea ce oferim și ceea ce se transpune într-o decizie politică sau politici ale statului. Este frustrarea Serviciilor dintotdeauna. Pe de altă parte, nu suntem nici pe departe perfecți. Pot să spun că poate nici noi nu am fost întotdeauna capabili să extragem o informație utilă pentru moment, pentru stat. Lucrurile nu pot fi niciodată perfecte. În acest domeniu nu există, după cum am mai spus de multe ori, cunoaștere totală. Aceasta este o iluzie.

Mark Lowenthal spune că 'fiecare națiune practică munca de intelligence în funcție de interesele și de particularitățile ei, chiar dacă are aceleași valori cu alte țări'. Așadar, nu există graniță de spionaj și contraspionaj, nici între țări prietene sau parteneri strategici. Există ofițeri infiltrați și agenți de influență, chiar ai unor țări pe care le iubim, le urmăm, le invocăm drept model democratic, la nivel decizional în România?

No comment.

Secretizare versus transparentizare. Niciun guvern democratic nu va accepta secretizarea totală a operațiunilor serviciilor de informații și tot Lowenthal crede că nicio altă țară, mai mult decât SUA, nu a dezbătut această dilemă. Până la urmă, un singur om precum Edward Snowden sau un caz de scurgeri de tipul WikiLeaks provoacă un damage multiplu față de o transparență controlată din interior. Unde ați trasa dumneavoastră granița apropo de need to know și need to share?

Cred că ne mutăm dinspre need to know spre need to share ca o necesitate a globalizării riscurilor și a proliferării informației din diverse surse, pe de o parte. Pe de altă parte, însăși transparența sistemelor democratice a putut produce ceea ce numiți dumneavoastră fenomenul WikiLeaks sau Snowden. În alte state, nu am să le nominalizez, nu s-au petrecut aceste fenomene și nu a existat nicio dezbateră din cauza caracterului autocratic al statului.

Vă contrazic. Nu cred că datorită transparenței Serviciilor s-au produs aceste scurgeri de informații, ci din cauza vulnerabilităților interne.

Da, dar și datorită unui mediu deschis din punct de vedere al dezbaterii care nu a putut fi controlat. La acest fapt mă refeream mai mult.

Deci partea bună a lucrurilor este aceea că Statele Unite sunt o societate deschisă spre adevăr, inclusiv dacă adevărul se întoarce împotriva lor.

Se autoreglează. Vedeți dezbateră și anumite măsuri de echilibrare între secret și ceea ce numiți dumneavoastră transparență.

Pledați pentru un tip de comunicare mai activă, sau dimpotrivă, rămâneți circumscris misiunii fundamentale a unui serviciu de informații?

Esența activității noastre este caracterul secret. De aici pornim. Bineînțeles că într-o eră a globalizării informației și a presiunii extraordinare a media, trebuie să existe mai multă transparență care va ajuta la legitimarea acțiunilor noastre și la credibilizarea lor. Dar trebuie făcută cu precauție și inteligență.

Reprezintă Cultele și Sectele un instrument de recrutare? Se spune că preoții sunt cei mai buni spioni. Există ofițeri sub acoperire în cadrul bisericilor și al cultelor? îi monitorizați?

Există ofițeri sub acoperire exact în parametrii în care operează orice Serviciu democratic din UE sau din NATO. Este fraza mea standard de la care nu mă voi abate în a discuta despre cel mai sensibil domeniu al activității noastre.

Un serviciu de informații nu trebuie să fie iubit, ci respectat

Trăim psihoza interceptărilor și a vorbirii în șoaptă. Știți care este paradoxul? Că pe vremea fostei Securități plutea cumva în aer ideea că suntem ascultați și urmăriți, pe când acum avem certitudinea. Nu s-a demonetizat acest procedeu tocmai prin supraexpunerea lui?

E o lume în care, pentru a asigura tocmai protecția și securitatea cetățenilor, folosim și acest procedeu excepțional. Dar exacerbarea ideii că 'toți suntem ascultați' are o cauză foarte precisă: elementul politic care adesea vrea să promoveze acest fapt. Nu cred că cetățenii au o îngrijorare sau trebuie să fie îngrijorați din acest punct de vedere.

S-au scurs nenumărate interceptări în presă. Ați identificat vreodată sursa? Ați cerut vreodată partenerilor dumneavoastră, de pildă, DNA-ului să elimine acest procedeu?

Din cadrul Serviciului nu au existat în ultimii ani scurgeri de informații. În rest, dacă un rechizitoriu conține stenograme, în momentul în care e făcut public, este o cu totul altă chestiune care poate fi abordată legislativ.

S-au scurs și înainte de a fi un rechizitoriu public!

Eu cred că fiecare instituție trebuie și este obligată să aibă propriile măsuri de securitate, dar n-aș generaliza acest fapt.

Tocmai aceste scurgeri și sentimentul că ascultați și filați pe toată lumea a creat o neîncredere în Serviciul Român de Informații și o frică vizavi de această instituție. Este ceea ce vă doriți când oamenii se gândesc la instituția pe care o conduceți?

Vă contrazic aici. Eu cred că gradul de credibilitate al Serviciului este mare, constant peste 50%, semn că populația apreciază ceea ce face Serviciul. Pe de altă parte, orice Serviciu de Informații nu trebuie să fie iubit, dar trebuie să fie respectat, dacă este și profesionist. Ceea ce cred că e cazul la noi.

Nu există o campanie de formare, de pregătire, de conștientizare a populației față de interesele naționale și față de obligația de a coopera cu serviciile de informații. Nu există cultură de securitate, oamenii habar nu au ce înseamnă informație de interes național, și

părerea mea este că nu aveți o legătură mai strânsă cu populația, cu societatea civilă. Cui se datorează această fractură? și cum o remediați?

Eu cred că în ultimii ani chiar am creat o legătură bună prin diverse seminarii cu universități prestigioase, inclusiv Harvard. De exemplu, cred că a existat un program de dezvoltare a acestei culturi, într-adevăr, importante de securitate la nivelul populației care are și efecte pozitive în ceea ce privește atractivitatea tinerilor pentru a lucra în cadrul Serviciului cu rezultate foarte bune.

SRI pe plan intern:

9049 de informări către beneficiarii legali

2977 de informări către organele de aplicare a legii

876 de informări remise Grupurilor de Lucru Interinstituționale și Grupurilor de Lucru Operaționale privind combaterea evaziunii fiscale

SRI plan extern:

130 de parteneri din 65 de țări

19.370 de mesaje schimbate

113 operațiuni comune

Chiar am citit într-un buletin al ODNI (Biroul Directorului Comunității de Informații a SUA - n.r.) că în perioada 2009-2011, comunitatea de intelligence a fost inclusă în top 10 al celor mai bune locuri de muncă din Statele Unite. A lucra pentru SRI poate fi o perspectivă pentru un tânăr?

Când văd câți candidați există pentru a lucra în Serviciu, aproximativ 100 de persoane pentru un loc, mi se pare relevant.

SRI contribuie la bugetul țării

Pe lângă psihozele pe care le aminteam mai sus, populația și instituțiile au fost afectate de tsunami-ul financiar din 2008 care se resimte și în prezent. Cum a afectat criza economică paradigma de securitate, la nivel național? Ați simțit la nivelul comunității de informații o acutizare a spionajului economic, de pildă?

Da, există pe această dimensiune în mod tradițional un interes puternic, și evident că efectele crizei au fost importante și pe planul stabilității sociale cu anumite efecte geopolitice. Tocmai această criză ne-a arătat cât este de importantă păstrarea unor direcții de securitate economică în cadrul Serviciilor care a fost, într-un fel, neglijată în anii de dinaintea crizei și în anii de după 1989. Noi am prezentat această componentă importantă - securitatea economică - și încercăm să oferim analize utile decidenților în acest domeniu.

Investițiile române și industria autohtonă, în general, produc tot mai puțin, cedând tot mai mult locul investițiilor străine. Știți mai bine decât mine că în spatele fiecărui mare investitor, mai ales când este vorba de companii în domenii strategice, stau interesele statului respectiv și chiar ale Serviciilor de Informații. Monitorizați aceste investiții?

Eu n-am să spun niciodată ce monitorizează SRI-ul. Dar vă asigur că urmărește îndeaproape orice are legătură cu securitatea națională a României.

În 2012 a existat un caz al unui cetățean rus prins în Aeroportul "Henri Coandă" cu documentele geologice privind exploatarea de cupru și alte minereuri de la Moldova Nouă, respectiv de la societatea Moldomin. SRI l-a prins înainte să iasă din țară. Au mai avut loc astfel de incidente de atunci?

V-am spus că este o constantă în aspectele legate de spionaj economic. Vă asigur că știm foarte bine realitățile intime ale acestui domeniu și le controlăm.

Există numeroase cazuri, prezentate și public, prin care cetățeni și familii maghiare au falsificat documente prin care au fost împrăștiate ilegal cu pământuri, păduri și chiar obiective de interes național în Transilvania. Satul de la Nadăș este elocvent, însă mai sunt și alte cazuri. Ați monitorizat aceste situații? Cum au fost ele posibile?

În cazul de la Nadăș și datorită nouă lucrurile au fost tratate în justiție în mod adecvat. Fiți convinși că avem o cooperare strânsă cu Parchetele pe acest domeniu.

Care este rolul SRI în combaterea evaziunii fiscale?

Este mare și chiar cu ocazia bilanțului am evidențiat faptul că am trimis peste 800 de informații grupului ministerial de abordare a evaziunii fiscale cu efecte bune în ceea ce privește combaterea acestui fenomen cu care ne vom mai confrunta în anii următori, dar pe care încercăm să îl diminuăm. Un efect concret este ajutorul dat de SRI bugetului țării, apropo de toată discuția despre bugetul țării.

Dacă pe alte paliere ale securității - economică, militară, umană, informațională - știm să decelăm tipurile de amenințări, în cazul securității ecologice cum operaționalizăm conceptul? Ce este mai exact securitatea ecologică, de ce este importantă și cum prevenim riscurile? Ați vorbit, la un moment dat, în contextul protestelor împotriva exploatarea gazelor de șist și chiar al proiectului "Roșia Montană", de un anumit activism ecologic cu efecte asupra intereselor naționale.

Da, există un activism pregnant nu doar la noi, ci și în alte state vizavi de aceste probleme, și este legitim. Pe de altă parte, dacă se trece o anumită graniță legată de apariția unor fenomene anarhice sau violente, normal că din punct de vedere al securității naționale ne uităm la aceste aspecte. Mai ales că vorbim despre registre strategice legate de economia națională și ar trebui să ne gândim și dintr-o perspectivă temporală mai amplă, pe termen mediu sau lung, în contextul epuizării resurselor clasice, cum ne vom defini evoluția economică în acest domeniu vital pentru forța statului, forța economică a statului și ponderea sa strategică în lumea economică globală.

În acest activism împotriva exploatarea resurselor noastre există influențe externe din partea unor state?

Intotdeauna vor exista.

Si finanțări?

Ne uităm la toate aspectele legate de acest lucru. Bineînțeles, decidenții trebuie să fie informați, să cunoască aceste fenomene și încercăm să le combatem.

Generalul Michael Flynn, directorul Defense Intelligence Agency, a declarat într-un interviu, zilele trecute, că Administrația Obama a fost avertizată cu cel puțin o săptămână înainte de intrarea forțelor ruse în Crimeea. SRI a știut despre această mișcare de forțe militare?

Da, am avut o cunoaștere foarte bună a evoluției.

Există riscul reproducerii scenariului și în Republica Moldova?

Evident că există riscul regional legat de securitatea în această zonă la care ne uităm atent.

În predicțiile de Intelligence naționale, ce se poate întâmpla într-un orizont scurt de timp? Inclusiv George Friedman, care analizează destul de acut situația, făcea referire zilele trecute la un potențial război din Moldova care să afecteze România.

Un analist își permite să vorbească de diverse aspecte, inclusiv de ordin geopolitic sau militar. Nu cred că există riscuri în ceea ce privește teritoriul național al României.

Ați declarat în nenumărate rânduri că o amenințare la adresa siguranței naționale o reprezintă corupția și am văzut că vă implicați activ, alături de alte instituții. Totuși, cum vă explicați percepția, așa cum reiese ea din sondaje, că în ultimii ani România este tot mai coruptă, mult mai coruptă decât era acum 10 ani, de pildă?

Acum 10 ani, poate nu se discuta atât de mult acest lucru, deși la nivel de percepție exista acest sentiment. Cu cât abordezi un fenomen mai frontal, cu atât îți se pare că el se dezvoltă sau se îngroașă. Eu cred că s-au făcut mari progrese în acest domeniu.

SRI a contribuit fundamental la securitatea internațională. Se va vedea peste ani

Mai are România personalitate politică în lume? În care dintre situațiile importante din ultimii ani, punctul de vedere al României a făcut diferența la nivelul UE sau regional?

În foarte multe, și, fără să intru în amănunte, mă refer la propria mea organizație, informațiile sale, analizele sale au dus la abordarea unor fenomene de securitate internațională extrem de sensibile. Suntem a doua țară contribuatoare cu informații la unitatea civilă de intelligence a NATO. și acest lucru se va vedea în viitor, când vom vorbi din nou de declasificări, peste ani și ani.

Vă dau două cazuri: Mossadul, sub operațiunea "Mânia lui Dumnezeu", executa peste zece teroriști, aflați în mai multe țări, într-un an. CIA-ului îi sunt necesari zece ani să

găsească un singur om, echipat primitiv din punct de vedere informațional și militar. Putem fi uneori mai eficienți decât marile servicii de informații? Ați avut astfel de cazuri?

Au existat adesea, și lucrurile au fost subliniate chiar de directorii acestor Servicii, care, vă rog să mă credeți, nu vin în țară din politețe sau de complezență.

Vin din recunoștință.

Exact.

Chiar revista Q Magazine a obținut, în urmă cu câțiva ani, informații din comunitatea internațională de intelligence potrivit cărora ofițerii MI6, înainte de-a deveni operaționali, erau testați, evaluați și avizați de cei ai Serviciului Român de Informații, ceea ce mi s-a părut un omagiu pentru profesionalismul instituției române. Știu că nu ați comentat atunci, așa încât nu mă aștept să o faceți nici acum. La bilanțul SRI din 26 martie, ați subliniat că președintele Traian Băsescu a ajutat la reformarea instituției. Nu dumneavoastră și echipei de conducere vi se datorează această evoluție? Poate influența șeful statului politica internă a SRI?

Eu am subliniat libertatea care ne-a fost asigurată, ceea ce este mare lucru pentru un Serviciu de Informații, tocmai pentru a realiza această transformare care se datorează echipei de la conducere. Serviciul Român de Informații s-a construit greu, a făcut multe greșeli în perioada inițială, a fost necesară, în schimb, apariția sa. Se mai fac, poate, greșeli pe care eu mi le asum, dar vă asigur că este o instituție puternică din punct de vedere intelectual și operațional în comunitatea de informații.

Ce a greșit SRI și vă reproșați?

Este un fapt care necesită o altă discuție.

Analiști sau operativi? La o căutare în cinci milioane de cărți din Google Books (publicate după 1900), spy are întâietate până în anii '40, după care, timp de circa șase decenii, analyst trece în față, pentru a rămâne iarăși în urmă după 2000. '

Ați evocat echipa. Cum a fost colaborarea cu prim-adjunctul dumneavoastră Florian Coldea?

A fost foarte bună, am avut toată libertatea, și acesta este un lucru mare pentru a construi. și mă refer nu doar la prim-adjunct, ci și la ceilalți adjuncți, la directorii principalelor departamente din cadrul Serviciului. Sunt foarte mulțumit de ceea ce am realizat.

Un președinte jucător în echipă

La rugămintea dumneavoastră, vă elimin din orice scenariu electoral, dar vă întreb, totuși, ce tip de președinte este necesar României din 2015? Tot jucător, sau arbitru? Am reținut de la bilanțul SRI că una dintre condițiile ideale ar fi să ajute în continuare SRI-ul.

Eu cred că echipa pe care și-o va construi va conta foarte mult în domeniile strategice. Dacă este arbitru, poate scoate și cartonașul roșu, pentru că arbitrul are această posibilitate. Dacă este jucător în echipă, cu atât mai bine.

Imi explicați declarația dumneavoastră de la bilanț privind viitorul președinte, posibil bărbat sau femeie?

Vedeți o altă posibilitate?

Vedeți posibilitatea unei femei la conducerea României?

Am răspuns deja.

E ceva ce nu știm și știți dumneavoastră?

Nu le știm pe toate, dar revin la ceea ce am spus. Vedeți o altă posibilitate?

Vine din prognoza internă?

V-am spus că nu operăm cu prognoze, ci cu posibilități și probabilități.

Dacă la sfârșitul acestui an - probabil - vă veți încheia mandatul, care sunt planurile dumneavoastră de viitor?

Vi le voi comunica atunci. și de ce estimați că ar fi această probabilitate? Poate îmi răspundeți dumneavoastră.

Nu, nu estimez. Personal, mi-aș dori să existe o continuitate, dacă organizația funcționează atât de bine.

În orice caz, vom avea o discuție cu viitorul președinte al statului și evident că și eu cred că este important să se păstreze lucrurile bune sau foarte bune care s-au realizat. Să înțeleagă că aici va găsi un depozit de cunoaștere strategică absolut necesar pentru a putea conduce strategic statul în vremuri care se anunță destul de tulburi din punct de vedere regional, internațional și din punct de vedere al securității naționale.

Ați vrea să continuați?

V-am spus toate la vremea lor. Vom avea o discuție cu cei care decid în această privință.

Să așteptăm, atunci! Vă mulțumesc."